

Τρίτο φυλλάδιο ασκήσεων.

Πιστεύω ότι όλοι πρέπει να δοκιμάσετε τις ασκήσεις 1, 2, 4, 5, 6, 7, 11 και 12[α,β,γ]. Θεωρώ ότι είναι σχετικά απλές εφαρμογές της θεωρίας. Μπορείτε να προσπαθήσετε και την 9. Οι υπόλοιπες ασκήσεις είναι λίγο πιο εξεζητημένες.

1. Έστω $0 < a < \frac{1}{2}$. Θεωρήστε τη σειρά Fourier της 1-περιοδικής συνάρτησης με τύπο

$$f(x) = \begin{cases} 1, & \text{αν } |x| < a \\ 0, & \text{αν } a < |x| < \frac{1}{2} \end{cases}$$

και, εφαρμόζοντας το Θεώρημα 2.4, υπολογίστε το άθροισμα

$$\sum_{n=1}^{+\infty} \frac{\sin(2\pi nx)}{n} \quad \text{για κάθε } x.$$

Συγκλίνει ομοιόμορφα στο $\mathbb{R}$ η σειρά Fourier της f ;

2. Έστω $t \neq 0$. Θεωρήστε τη σειρά Fourier της 1-περιοδικής συνάρτησης με τύπο

$$f(x) = e^{2\pi tx} \quad \text{για } -\frac{1}{2} < x < \frac{1}{2}$$

και, εφαρμόζοντας το Θεώρημα 2.4, αποδείξτε ότι

$$\sum_{n=1}^{+\infty} \frac{1}{t^2 + n^2} = \frac{\pi}{2t} \frac{e^{\pi t} + e^{-\pi t}}{e^{\pi t} - e^{-\pi t}} - \frac{1}{2t^2}, \quad \sum_{n=1}^{+\infty} \frac{(-1)^n}{t^2 + n^2} = \frac{2\pi t - (e^{\pi t} - e^{-\pi t})}{2t^2(e^{\pi t} - e^{-\pi t})}.$$

Συγκλίνει ομοιόμορφα στο $\mathbb{R}$ η σειρά Fourier της f ;

3. Έστω 1-περιοδική f στον $L^1([0, 1])$. Θεωρήστε την συνάρτηση

$$F(x) = \int_{[0,x]} f(t) dt \quad \text{για } x \in \mathbb{R}.$$

Αν $\widehat{f}(0) = 0$, τότε:

[α] Αποδείξτε ότι η F είναι 1-περιοδική και συνεχής.

[β] Βρείτε τους συντελεστές Fourier της F συναρτήσει των συντελεστών Fourier της f .

4. Θεωρήστε τις 1-περιοδικές συναρτήσεις με τύπους x , x^2 και $x^3 - \frac{x}{4}$ στο διάστημα $(-\frac{1}{2}, \frac{1}{2})$. Βρείτε τις σειρές Fourier των τριών συναρτήσεων.

[α] Πώς σχετίζονται οι τρεις αυτές σειρές; Ποιά ανάλογη σχέση υπάρχει ανάμεσα στις τρεις συναρτήσεις;

[β] Ποιές από τις τρεις σειρές συγκλίνουν ομοιόμορφα στο $\mathbb{R}$;

[γ] Χρησιμοποιήστε κατάλληλα αυτές τις σειρές σε συνδυασμό με το Θεώρημα 2.4 για να υπολογίσετε τα αθροίσματα

$$\sum_{n=1}^{+\infty} \frac{1}{n^2}, \quad \sum_{k=1}^{+\infty} \frac{(-1)^k}{(2k-1)^3}.$$

5. Θεωρήστε την συνάρτηση με τύπο $f(x) = x$ για $0 < x < \frac{1}{2}$.

[α] Πώς θα αναπτύξετε την f ως σειρά ημιτόνων

$$\sum_{n=1}^{+\infty} b_n \sin(2\pi nx)$$

στο διάστημα $(0, \frac{1}{2})$; Σκεφτείτε ότι, αν γίνει κάτι τέτοιο, τότε η f θα έχει μια συγκεκριμένη περιοδικότητα (ποιά;) και ότι θα έχει ένα επιπλέον χαρακτηριστικό (ποιό;) ως συνάρτηση.

[β] Πώς θα αναπτύξετε την f ως σειρά συνημιτόνων

$$a_0 + \sum_{n=1}^{+\infty} a_n \cos(2\pi n x)$$

στο διάστημα $(0, \frac{1}{2})$;

6. Έχουμε αποδείξει τον τύπο

$$\int_{-\frac{1}{2}}^{\frac{1}{2}} \frac{\sin((2n+1)\pi x)}{\sin(\pi x)} dx = 1 \quad \text{για κάθε } n \in \mathbb{Z}, n \geq 0.$$

Θεωρήστε την 1-περιοδική συνάρτηση με τύπο

$$f(x) = \frac{1}{\sin(\pi x)} - \frac{1}{\pi x} \quad \text{για } 0 < |x| < \frac{1}{2}.$$

[α] Αποδείξτε ότι η f μπορεί να θεωρηθεί συνεχής στο 0 και, επομένως, φραγμένη και, επομένως, ολοκληρώσιμη στο $(-\frac{1}{2}, \frac{1}{2})$.

[β] Γράψτε

$$\sin((2n+1)\pi x) = \frac{1}{2i} e^{i\pi x} e^{2\pi i n x} - \frac{1}{2i} e^{-i\pi x} e^{-2\pi i n x}$$

και εφαρμόστε το Λήμμα των Riemann - Lebesgue για να αποδείξετε ότι

$$\int_{-\frac{1}{2}}^{\frac{1}{2}} f(x) \sin((2n+1)\pi x) dx \rightarrow 0 \quad \text{όταν } n \rightarrow +\infty.$$

[γ] Αποδείξτε ότι

$$\int_0^{\frac{1}{2}} \frac{\sin((2n+1)\pi x)}{x} dx \rightarrow \frac{\pi}{2} \quad \text{όταν } n \rightarrow +\infty.$$

[δ] Αποδείξτε ότι

$$\int_0^{+\infty} \frac{\sin x}{x} dx = \frac{\pi}{2}.$$

7. [α] Θεωρήστε την 1-περιοδική συνάρτηση με τύπο x^2 στο διάστημα $(-\frac{1}{2}, \frac{1}{2})$ και, μέσω της σειράς Fourier της, υπολογίστε το

$$\sum_{n=1}^{+\infty} \frac{1}{n^4}.$$

[β] Υπολογίστε τα

$$\sum_{n=1}^{+\infty} \frac{1}{n^6}, \quad \sum_{n=1}^{+\infty} \frac{1}{n^8}, \quad \sum_{n=1}^{+\infty} \frac{1}{n^{10}}.$$

8. [α] Αν οι f, g είναι 1-περιοδικές και $f, g \in L^2([0, 1])$, αποδείξτε ότι ορίζεται η συνέλιξη

$$(f * g)(x) = \int_{\mathbb{R}} f(x-y)g(y) dy \quad \text{για κάθε } x$$

και ότι η $f * g$ είναι 1-περιοδική και συνεχής στο $\mathbb{R}$.

[β] Αποδείξτε ότι μια 1-περιοδική συνάρτηση h συνεχής στο $\mathbb{R}$ έχει απολύτως αθροίσιμη σειρά Fourier αν και μόνο αν είναι συνέλιξη δυο 1-περιοδικών συναρτήσεων στον $L^2([0, 1])$.

9. Έστω

$$\sum_{n \in \mathbb{Z}} |a_n|^2 < +\infty.$$

Αν

$$\lim_{n \rightarrow +\infty} \sum_{k=-n}^n a_k e^{2\pi i k x} = 0 \quad \text{για σ.κ. } x,$$

αποδείξτε ότι $a_n = 0$ για κάθε $n \in \mathbb{Z}$.

10. Έστω 1-περιοδική $f \in L^1([0, 1])$.

[α] Αν $k \in \mathbb{N}$ και

$$\sum_{n \in \mathbb{Z}} |n|^k |\widehat{f}(n)| < +\infty,$$

αποδείξτε ότι η f είναι σ.π. ίση με μια συνάρτηση η οποία είναι k φορές συνεχώς παραγωγίσιμη.

Αντιστρόφως, αν η f είναι σ.π. ίση με μια συνάρτηση η οποία είναι k φορές συνεχώς παραγωγίσιμη, αποδείξτε ότι

$$\sum_{n \in \mathbb{Z}} |n|^{k-2} |\widehat{f}(n)| < +\infty.$$

Μπορείτε, στην τελευταία σχέση, το $k - 2$ να το κάνετε $k - 1$;

[β] Αποδείξτε ότι η f είναι σ.π. ίση με μια συνάρτηση η οποία είναι άπειρες φορές συνεχώς παραγωγίσιμη αν και μόνο αν

$$\sum_{n \in \mathbb{Z}} |n|^k |\widehat{f}(n)| < +\infty \quad \text{για κάθε } k \geq 1.$$

11. Έστω $n \in \mathbb{N}$. Υπολογίστε τους αριθμούς $a_0, a_1, \dots, a_{n-1}$ ώστε η παράσταση

$$\int_0^{\frac{1}{2}} |a_0 + a_1 \cos(2\pi x) + \dots + a_{n-1} \cos(2\pi(n-1)x) - \cos^n(2\pi x)|^2 dx$$

να έχει την ελάχιστη δυνατή τιμή.

12. Για κάθε r με $0 \leq r < 1$ θεωρούμε τη σειρά

$$\sum_{n \in \mathbb{Z}} r^{|n|} e^{inx}.$$

[α] Αποδείξτε ότι η σειρά συγκλίνει απολύτως και ορίζει μια 2π -περιοδική συνάρτηση.

[β] Αποδείξτε ότι

$$\sum_{n \in \mathbb{Z}} r^{|n|} e^{in\theta} = \frac{1 - r^2}{1 + r^2 - 2r \cos \theta} \quad \text{για } 0 \leq r < 1, \theta \in \mathbb{R}.$$

Συμβολίζουμε

$$P_r(\theta) = \frac{1 - r^2}{1 + r^2 - 2r \cos \theta}$$

και το σύνολο των συναρτήσεων $\{P_r \mid 0 \leq r < 1\}$ το ονομάζουμε **πυρήνα του Poisson**.

[γ] Αποδείξτε ότι, για κάθε r με $0 \leq r < 1$,

$$\widehat{P_r}(n) \stackrel{\text{op}}{=} \frac{1}{2\pi} \int_{-\pi}^{\pi} P_r(\theta) e^{-in\theta} d\theta = r^{|n|} \quad \text{για κάθε } n \in \mathbb{Z}.$$

(Μην επιχειρήσετε να υπολογίσετε το ολοκλήρωμα!).

[δ] Παρατηρήστε ότι κάθε P_r είναι συνεχής, άρτια, μη-αρνητική, φθίνουσα στο $[0, \pi]$ και ότι

$$\frac{1}{2\pi} \int_{-\pi}^{\pi} P_r(\theta) d\theta = 1.$$

Επίσης

$$0 \leq P_r(\theta) \leq \frac{1-r}{(1-r)^2 + \frac{2}{\pi^2}\theta^2} \quad \text{για } \frac{1}{2} \leq r < 1, \theta \in \mathbb{R}.$$

[ε] Αποδείξτε ότι για κάθε 2π -περιοδική συνάρτηση f ολοκληρώσιμη στο $(-\pi, \pi]$ ισχύει

$$f * P_r \rightarrow f \quad \text{στον } L^1((-\pi, \pi]) \text{ όταν } r \rightarrow 1 - .$$

[στ] Αποδείξτε ότι η

$$g(r, \theta) \stackrel{\text{op}}{=} (f * P_r)(\theta)$$

είναι αρμονική στον μοναδιαίο δίσκο $\{re^{i\theta} \mid 0 \leq r < 1\}$.

[ζ] Αν η f είναι συνεχής σε κάποιον θ_0 , αποδείξτε ότι

$$(f * P_r)(\theta_0) \rightarrow f(\theta_0) \quad \text{όταν } r \rightarrow 1 - .$$

13. Έστω f ορισμένη και συνεχώς παραγωγίσιμη στο διάστημα $[0, \frac{1}{2}]$ με $f(0) = f(\frac{1}{2}) = 0$. Αποδείξτε ότι

$$\int_0^{\frac{1}{2}} |f'(x)|^2 dx \geq 4\pi^2 \int_0^{\frac{1}{2}} |f(x)|^2 dx. \quad (\text{Ανισότητα του Wirtinger})$$

Για ποιές συναρτήσεις f ισχύει η ισότητα;

14. [α] Θεωρήστε, για $t > 0$, την συνάρτηση

$$f(x) = \sum_{k \in \mathbb{Z}} e^{-\frac{1}{2t}(x-k)^2}.$$

Αποδείξτε ότι η σειρά που ορίζει την f συγκλίνει ομοιόμορφα στο $\mathbb{R}$ και ότι η f είναι συνεχής και 1 -περιοδική.

Αποδείξτε ότι η σειρά Fourier της f είναι η

$$\sum_{n \in \mathbb{Z}} \sqrt{2\pi t} e^{-2\pi^2 n^2 t} e^{2\pi i n x}.$$

Αποδείξτε ότι η σειρά Fourier της f συγκλίνει ομοιόμορφα στην f .

[β] Θεωρήστε την **θήτα-συνάρτηση**

$$\theta(t) = \sum_{n \in \mathbb{Z}} e^{-\pi n^2 t} \quad \text{για } t > 0.$$

Αποδείξτε ότι

$$\theta(t) = \frac{1}{\sqrt{t}} \theta\left(\frac{1}{t}\right). \quad (\text{Τύπος του Jacobi})$$